

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 15 maja 2003 r.

w sprawie specjalizacji oraz uzyskiwania tytułu specjalisty przez farmaceutów

(Dz. U. z dnia 10 czerwca 2003 r. Nr 101 poz. 941)

Na podstawie art. 89 ust. 7 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 126, poz. 1381, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz specjalności farmaceutycznych;
- 2) ramowe programy specjalizacji i czas ich odbywania;
- 3) sposób i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego;
- 4) sposób odbywania specjalizacji;
- 5) sposób i tryb składania egzaminu państwowego;
- 6) tryb uznawania równoważności tytułu specjalisty uzyskanego za granicą;
- 7) wzór dyplomu wydany po złożeniu egzaminu państwowego;
- 8) sposób ustalenia opłat za postępowanie kwalifikacyjne, kursy w szkoleniu ciągłym oraz egzamin państwowy.

§ 2. Specjalizacja odbywa się w zakresie następujących specjalności:

- 1) analityka farmaceutyczna;
- 2) bromatologia;
- 3) farmacja apteczna;
- 4) farmacja kliniczna;
- 5) farmacja przemysłowa;
- 6) farmacja szpitalna;
- 7) farmakologia;
- 8) lek roślinny;
- 9) mikrobiologia i biotechnologia farmaceutyczna;
- 10) toksykologia;
- 11) zdrowie publiczne;
- 12) zdrowie środowiskowe.

§ 3. 1. Ustala się ramowy program specjalizacji, który określa:

- 1) cele kształcenia specjalizacyjnego:
 - a) cele edukacyjne,
 - b) uzyskane kompetencje zawodowe;
- 2) czas trwania specjalizacji nie krótszy niż 3 lata, będący sumą czasu trwania podstawowego stażu specjalizacyjnego, staży kierunkowych oraz kursów;
- 3) szczegółowy zakres wymaganej wiedzy teoretycznej i szczegółowy wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem kształcenia specjalizacyjnego, w tym prawne i etyczne aspekty pracy farmaceuty;
- 4) podstawowy staż specjalizacyjny, odbywany w miejscu pracy farmaceuty właściwym dla danej specjalności, obejmujący szczegółowo określony zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, będących przedmiotem kształcenia specjalizacyjnego, oraz czas trwania i sposób zaliczenia stażu specjalizacyjnego;
- 5) moduły specjalizacji oraz formy i metody kształcenia stosowane w ramach modułów, w tym:
 - a) kursy, będące jedną z form ciągłego szkolenia, o którym mowa w art. 89e ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, obejmujące szczegółowo zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych będących przedmiotem kursu, oraz ich wymiar godzinowy, zwane dalej "kursami",
 - b) staże kierunkowe, obejmujące określony zakres wymaganych umiejętności praktycznych będących przedmiotem stażu kierunkowego, oraz miejsce, czas trwania i sposób zaliczenia poszczególnych staży kierunkowych,
 - c) formy i metody samokształcenia, w tym przygotowanie i publiczne zaprezentowanie pracy poglądowej lub pracy oryginalnej, której temat odpowiada programowi danej specjalizacji;
- 6) metody oceny wiedzy teoretycznej i nabytych umiejętności praktycznych, w tym: kolokwia z zakresu wiedzy teoretycznej, sprawdziany umiejętności praktycznych oraz ocena pracy poglądowej lub pracy oryginalnej dokonana przez kierownika specjalizacji;
- 7) sposób wykazania się praktyczną znajomością przynajmniej jednego z następujących języków: angielskiego, francuskiego, niemieckiego lub rosyjskiego, w stopniu umożliwiającym:
 - a) rozumienie tekstu pisanego, w szczególności literatury fachowej,
 - b) pisanie zgodnie z zasadami ortografii,
 - c) porozumiewanie się z pacjentami, farmaceutami i przedstawicielami innych zawodów medycznych;
- 8) zakres egzaminu państwowego, który musi odpowiadać zakresowi wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych określonych w programie odbywanej specjalizacji.

2. Ramowy program specjalizacji uzupełniającej w odniesieniu do farmaceuty posiadającego pierwszy stopień specjalizacji w określonej specjalności, uzyskany na podstawie dotychczasowych przepisów, dostosowany jest do zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności objętych programem specjalizacji pierwszego stopnia.

3. Ustala się ramowy program specjalizacji uzupełniającej, który określa:

- 1) czas odbywania specjalizacji nie dłuższy niż 1,5 roku;

2) elementy, o których mowa w ust. 1 pkt 2-6.

§ 4. 1. Farmaceuta odbywa specjalizację zgodnie z programem specjalizacji albo programem specjalizacji uzupełniającej, opracowanym na podstawie ramowego programu, o którym mowa w § 3 ust. 1 albo ust. 3, przez zespół ekspertów powołany przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. W skład zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 1, powołuje się:

- 1) konsultanta krajowego w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego;
- 2) dwie osoby posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji lub legitymujące się dorobkiem naukowym i zawodowym w tej dziedzinie.

3. Program specjalizacji opracowany jest według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia.

4. Opracowany przez zespół ekspertów program specjalizacji i program specjalizacji uzupełniającej, po zaopiniowaniu przez właściwe dla danej specjalizacji towarzystwo naukowe i Naczelną Radę Aptekarską, zatwierdza minister właściwy do spraw zdrowia.

5. Programy specjalizacji, o których mowa w ust. 4, ogłasza się w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia oraz podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, zwanego dalej "Centrum".

6. Programy specjalizacji, o których mowa w ust. 4, mogą być weryfikowane przez zespół ekspertów z zachowaniem sposobu postępowania przewidzianego dla ich opracowania.

7. Jednostką koordynującą realizację zadań związanych z opracowaniem programów specjalizacji jest Centrum.

§ 5. Farmaceuta w tym samym czasie może odbywać tylko jedną specjalizację.

§ 6. 1. Kierownik jednostki szkolącej ustala wysokość opłaty za kursy w roku następnym, w terminie do dnia 1 października każdego roku.

2. Maksymalna opłata za jedną godzinę kursu nie może przekroczyć 1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

§ 7. 1. Farmaceuta ubiegający się o rozpoczęcie specjalizacji składa wniosek o rozpoczęcie specjalizacji do jednostki szkolącej, która przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne; wzór wniosku o rozpoczęcie specjalizacji określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) odpis dyplomu szkoły wyższej;
- 2) kserokopię dokumentu "Prawo wykonywania zawodu farmaceuty";
- 3) dokument potwierdzający co najmniej roczny staż pracy w zawodzie farmaceuty;
- 4) dokument potwierdzający wniesienie opłaty za postępowanie kwalifikacyjne.

§ 8. Wniosek, o którym mowa w § 7, składa się w terminie do dnia 15 grudnia albo do dnia 1 czerwca każdego roku.

§ 9. 1. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza jednostka szkoląca, uwzględniając przeprowadzenie odrębnego postępowania kwalifikacyjnego dla farmaceutów posiadających pierwszy stopień specjalizacji w określonej specjalności uzyskany na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Kierownik jednostki szkolącej określa corocznie liczbę osób, które mogą rozpocząć specjalizację zgodnie z programami, o których mowa w § 4 ust. 4, uwzględniając w szczególności możliwość realizacji ustalonych w tych programach kursów i staży kierunkowych.

3. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje:

- 1) ocenę formalną wniosku o rozpoczęcie specjalizacji;
- 2) ocenę udokumentowanych osiągnięć zawodowych i naukowych farmaceuty w przypadku, gdy liczba wnioskujących przekroczy liczbę wolnych miejsc szkoleniowych w danej jednostce szkolącej.

4. Ocenę udokumentowanych osiągnięć zawodowych i naukowych farmaceuty wyraża się w punktach od 1 do 10 według następującej punktacji:

- 1) tytuł naukowy - 10 pkt;
- 2) stopień naukowy doktora habilitowanego - 9 pkt;
- 3) stopień naukowy doktora - 8 pkt;
- 4) tytuł specjalisty - 7 pkt;
- 5) specjalizacja I stopnia - 6 pkt;
- 6) publikacja jednej pracy oryginalnej - 5 pkt;
- 7) publikacja jednej pracy poglądowej - 4 pkt;
- 8) pozostałe osiągnięcia naukowe i zawodowe - 3 pkt.

5. Wynik postępowania kwalifikacyjnego stanowi sumę liczby punktów uzyskanych za ocenę osiągnięć zawodowych i naukowych.

6. W przypadku gdy liczba farmaceutów wnioskujących o przystąpienie do specjalizacji przekroczy liczbę wolnych miejsc szkoleniowych w danej jednostce szkolącej, do specjalizacji kwalifikuje się osoby, które uzyskały największą liczbę punktów.

7. W przypadku uzyskania przez dwóch lub więcej farmaceutów jednakowej liczby punktów kwalifikujących ich do ostatniego w kolejności miejsca, postępowanie kwalifikacyjne obejmuje dodatkowo rozmowę kwalifikacyjną dotyczącą prawnotechnicznych aspektów pracy farmaceuty.

8. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia określonego jako ostateczny termin składania wniosku o rozpoczęcie specjalizacji.

9. W celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego kierownik jednostki szkolącej powołuje komisję kwalifikacyjną, w skład której wchodzi, z zastrzeżeniem ust. 11:

- 1) kierownik jednostki szkolącej albo wskazana przez niego osoba;

- 2) przedstawiciel jednostki szkolącej posiadający stopień naukowy lub tytuł naukowy w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji;
- 3) przedstawiciel właściwego ze względu na siedzibę jednostki szkolącej wojewódzkiego centrum zdrowia publicznego, zwanego dalej "ośrodkiem wojewódzkim", będącego jednostką organizacyjną podległą wojewodzie działającą na podstawie odrębnych przepisów;
- 4) przedstawiciel okręgowej izby aptekarskiej właściwej ze względu na siedzibę jednostki szkolącej;
- 5) konsultant wojewódzki w dziedzinie właściwej dla danej specjalizacji albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, właściwy ze względu na siedzibę jednostki szkolącej.

10. Funkcję przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej pełni osoba, o której mowa w ust. 9 pkt 1.

11. W jednostce szkolącej utworzonej przez Ministra Obrony Narodowej w skład komisji kwalifikacyjnej wchodzi również przedstawiciel jednostki wskazanej przez Ministra Obrony Narodowej.

12. Na podstawie przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego oraz uwzględniając liczbę miejsc szkoleniowych, komisja sporządza listy farmaceutów zakwalifikowanych do odbywania określonej specjalizacji i po wprowadzeniu kodu w miejsce danych osobowych - udostępnia je w siedzibie jednostki szkolącej i ośrodka wojewódzkiego właściwego ze względu na siedzibę jednostki szkolącej.

§ 10. 1. Kierownik jednostki szkolącej ustala opłatę za postępowanie kwalifikacyjne, uwzględniając wydatki związane z przeprowadzeniem postępowania kwalifikacyjnego, a w szczególności z obsługą administracyjną postępowania kwalifikacyjnego.

2. Wysokość opłaty nie może przewyższać kosztów postępowania kwalifikacyjnego.

§ 11. 1. Pozytywny wynik postępowania kwalifikacyjnego stanowi podstawę do podjęcia specjalizacji.

2. Po zakwalifikowaniu farmaceuty do rozpoczęcia specjalizacji jednostka szkoląca ma obowiązek umożliwić mu rozpoczęcie specjalizacji w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od zakończenia postępowania kwalifikacyjnego.

3. Kierownik jednostki szkolącej zawiera z farmaceutą zakwalifikowanym do rozpoczęcia specjalizacji umowę o szkolenie określającą wzajemne prawa i obowiązki wynikające z realizacji programu specjalizacji.

4. Wzajemne prawa i obowiązki umożliwiające realizację programu specjalizacji farmaceucie, o którym mowa w ust. 3, zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę, określa ponadto umowa cywilnoprawna zawarta z pracodawcą.

5. Osobie zakwalifikowanej do rozpoczęcia specjalizacji ośrodek wojewódzki wydaje kartę specjalizacji według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

6. Karta specjalizacji z wymaganymi wpisami stanowi dowód odbycia specjalizacji i podstawę przystąpienia do egzaminu państwowego.

7. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego jednostka szkoląca przesyła właściwemu ośrodkowi wojewódzkiemu dokumenty, o których mowa w § 7, oraz informacje dotyczące miejsca odbywania stażu specjalizacyjnego, datę rozpoczęcia specjalizacji, imię i nazwisko kierownika specjalizacji.

§ 12. 1. Ośrodek wojewódzki prowadzi rejestr osób odbywających specjalizację na obszarze danego województwa, zwany dalej "rejestrem".

2. Rejestr prowadzony jest w systemie ewidencyjno-informatycznym, według niżej określonego układu danych:

- 1) numer wpisu do rejestru składający się z ciągu kolejnych znaków:
 - a) dwucyfrowego symbolu województwa, będącego pierwszym członem identyfikatora jednostek podziału terytorialnego określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.³⁾),
 - b) trzycyfrowego kodu specjalizacji, zgodnie z wykazem kodów specjalizacji w określonych specjalnościach, stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia,
 - c) numeru PESEL osoby rozpoczynającej specjalizację, a w przypadku cudzoziemca numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) imię i nazwisko osoby rozpoczynającej specjalizację;
- 3) adres osoby rozpoczynającej specjalizację wskazany do korespondencji;
- 4) obywatelstwo;
- 5) posiadane kwalifikacje zawodowe;
- 6) nazwa specjalności, w której odbywana jest specjalizacja;
- 7) nazwa i adres jednostki szkolącej, w której odbywana jest specjalizacja;
- 8) nazwa i adres jednostki, w której odbywany jest staż specjalizacyjny;
- 9) imię i nazwisko kierownika specjalizacji;
- 10) data postępowania kwalifikacyjnego;
- 11) data rozpoczęcia i zakończenia specjalizacji;
- 12) data skreślenia z rejestru;
- 13) data przedłużenia lub skrócenia specjalizacji i okres, o jaki specjalizacja została przedłużona lub skrócona;
- 14) data wydania karty specjalizacji i numer karty specjalizacji;
- 15) numer i data otrzymania dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu specjalisty.

§ 13. 1. Czas trwania specjalizacji, określony programem specjalizacji, może być przedłużony na uzasadniony wniosek osoby odbywającej specjalizację, przez kierownika jednostki szkolącej lub upoważnioną przez niego osobę, o okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

2. Czas trwania specjalizacji, określony programem specjalizacji, może być skrócony na uzasadniony wniosek osoby odbywającej specjalizację, przez kierownika jednostki szkolącej lub upoważnioną przez niego osobę, o okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, pod warunkiem pełnego zrealizowania programu specjalizacji.

3. Wniosek o przedłużeniu lub skrócenie czasu odbywania specjalizacji osoba wnioskująca składa do kierownika jednostki szkolącej, po uzyskaniu zgody kierownika specjalizacji i konsultanta wojewódzkiego w danej dziedzinie lub w dziedzinie po-

krewniej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, właściwego ze względu na miejsce odbywania stażu specjalizacyjnego.

4. Kierownik jednostki szkolącej obowiązany jest zawiadomić ośrodek wojewódzki o przedłużeniu lub skróceniu czasu trwania specjalizacji.

5. Osoba odbywająca specjalizację, w szczególnie uzasadnionym przypadku uniemożliwiająca kontynuowanie specjalizacji w jednostce szkolącej, w której rozpoczęła specjalizację, kierowana jest przez ośrodek wojewódzki do innej uprawnionej jednostki szkolącej w ramach posiadanych przez nią wolnych miejsc szkoleniowych.

§ 14. 1. Specjalizacja odbywa się pod nadzorem kierownika specjalizacji, który jest odpowiedzialny za ustalenie szczegółowych warunków i przebiegu specjalizacji w sposób zapewniający realizację programu specjalizacji.

2. Kierownikiem specjalizacji może być, z uwzględnieniem § 32, osoba, która posiada tytuł specjalisty w danej specjalności albo tytuł lub stopień naukowy w danej dziedzinie, jeżeli w danej specjalności nie ma jeszcze osób posiadających tytuł specjalisty.

§ 15. 1. Kierownika specjalizacji wybiera, za jego zgodą, farmaceuta spośród osób wskazanych na liście sporządzonej przez kierownika jednostki szkolącej.

2. Kierownik jednostki szkolącej sporządza listę, o której mowa w ust. 1, w porozumieniu z okręgową radą aptekarską właściwą ze względu na miejsce odbywania stażu specjalizacyjnego i konsultantem wojewódzkim w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie został powołany konsultant wojewódzki, właściwym ze względu na miejsce odbywania stażu specjalizacyjnego.

3. Kierownik jednostki szkolącej podpisuje umowę cywilnoprawną z kierownikiem specjalizacji, uwzględniającą w szczególności obowiązki, o których mowa w § 16.

4. Odwołanie kierownika specjalizacji może nastąpić w przypadku:

- 1) niewypełniania przez kierownika specjalizacji obowiązków, o których mowa w § 16;
- 2) uzasadnionego wniosku farmaceuty odbywającego specjalizację.

§ 16. 1. Do obowiązków kierownika specjalizacji należy w szczególności:

- 1) udział w ustaleniu szczegółowych warunków odbywania specjalizacji w sposób umożliwiający nabycie wiadomości i umiejętności określonych programem specjalizacji;
 - 2) udział w ustaleniu szczegółowego planu zajęć objętych programem specjalizacji i nadzoru nad realizacją tego planu;
 - 3) nadzór nad realizacją stażu specjalizacyjnego i staży kierunkowych;
 - 4) wskazanie niezbędnego piśmiennictwa i innych źródeł ułatwiających samokształcenie;
 - 5) prowadzenie bieżącej oceny pracy farmaceutów zgodnie z programem specjalizacji;
 - 6) wystawienie opinii dotyczącej przebiegu specjalizacji i uzyskanych przez specjalizującego się umiejętności zawodowych, a także jego stosunku do współpracowników i pacjentów;
 - 7) potwierdzenie w karcie specjalizacji odbycia szkolenia zgodnie z programem specjalizacji;
 - 8) wnioskowanie do kierownika jednostki szkolącej o złożenie pisma do ośrodka wojewódzkiego o przerwaniu odbywania specjalizacji przez osobę, która nie realizuje lub nie może realizować programu specjalizacji;
 - 9) zaliczanie osobie specjalizującej się przebiegu specjalizacji i wnioskowanie o dopuszczenie do egzaminu państwowego.
2. Kierownik specjalizacji może bezpośrednio sprawować nadzór nad przebiegiem specjalizacji nie więcej niż trzech osób.

§ 17. 1. Farmaceuta rozpoczyna specjalizację w terminie określonym przez kierownika jednostki szkolącej w karcie specjalizacji, po uzyskaniu pisemnej akceptacji kierownika specjalizacji.

2. Przesunięcia terminu rozpoczęcia specjalizacji może dokonać, na uzasadniony wniosek farmaceuty, kierownik jednostki szkolącej lub upoważniona przez niego osoba.

3. Jednostka szkoląca obowiązana jest powiadomić ośrodek wojewódzki o przesunięciu terminu rozpoczęcia specjalizacji przez farmaceutę.

§ 18. Jeżeli jednostka szkoląca utraci uprawnienia do prowadzenia specjalizacji, ośrodek wojewódzki wskazuje, w porozumieniu z kierownikiem specjalizacji i kierownikiem innej jednostki szkolącej, miejsce i termin kontynuowania specjalizacji.

§ 19. 1. Kierownik ośrodka wojewódzkiego skreśla farmaceutę z rejestru w przypadku:

- 1) upływu okresu, w którym farmaceuta był zobowiązany ukończyć specjalizację, z uwzględnieniem § 13 ust. 1;
- 2) wystąpienia kierownika jednostki szkolącej w sprawie skreślenia farmaceuty z rejestru, sporządzonego na wniosek kierownika specjalizacji po uzyskaniu opinii konsultanta wojewódzkiego, o którym mowa w § 15 ust. 2, jeżeli farmaceuta nie realizuje lub nie może realizować programu specjalizacji;
- 3) wniosku o skreślenie z rejestru, złożonego przez farmaceutę odbywającego specjalizację.

2. O skreśleniu z rejestru farmaceuty odbywającego specjalizację ośrodek wojewódzki powiadamia go niezwłocznie za pośrednictwem kierownika jednostki szkolącej. Powiadomienie powinno zawierać pouczenie o możliwości wniesienia wniosku, o którym mowa w ust. 3.

3. Farmaceuta może wystąpić, w terminie 14 dni od uzyskania informacji o skreśleniu z rejestru, do kierownika ośrodka wojewódzkiego z uzasadnionym wnioskiem o przywrócenie możliwości kontynuowania specjalizacji.

4. Kierownik ośrodka wojewódzkiego może uwzględnić wniosek, o którym mowa w ust. 3, po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika jednostki szkolącej przygotowanej w porozumieniu z kierownikiem specjalizacji.

§ 20. 1. Specjalizacja kończy się złożeniem egzaminu państwowego.

2. Do egzaminu państwowego może być dopuszczona osoba, która odbyła specjalizację i złożyła do ośrodka wojewódzkiego:

- 1) podanie o dopuszczenie do egzaminu państwowego;
- 2) kartę specjalizacji;
- 3) dokument potwierdzający wniesienie na konto Centrum Egzaminów Medycznych, zwanego dalej "CEM", opłaty za egzamin państwowy.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, składa się w terminie do dnia 15 lipca każdego roku dla sesji jesiennej lub do dnia 15 stycznia każdego roku dla sesji wiosennej.

4. Ośrodek wojewódzki po stwierdzeniu, że dokumenty, o których mowa w ust. 2, spełniają warunki formalne, przekazuje je, w ciągu 14 dni od ostatecznego terminu składania dokumentów, do CEM.

5. Po zakończeniu postępowania egzaminacyjnego CEM zwraca dokumenty, o których mowa w ust. 2, do ośrodka wojewódzkiego.

6. CEM powiadamia osobę dopuszczoną do egzaminu o miejscu i terminie składania egzaminu państwowego, nie później niż 30 dni przed datą jego rozpoczęcia.

§ 21. 1. Egzamin państwowy dla każdej specjalności organizuje CEM przy współudziale organizacyjnym jednostek szkolących.

2. Kierownik jednostki szkolącej ustala wysokość opłaty za egzamin państwowy w roku następnym, w terminie do dnia 2 stycznia każdego roku, na podstawie przesłanej przez Dyrektora CEM informacji dotyczącej kosztów organizacji egzaminu państwowego, uwzględniając w szczególności wydatki związane z przeprowadzeniem egzaminu praktycznego i obsługą administracyjną egzaminu państwowego.

3. Wysokość opłaty za egzamin nie może przekroczyć planowanych kosztów egzaminu państwowego.

§ 22. 1. Egzamin jest przeprowadzany przez Państwową Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej "Komisją".

2. Członków Komisji i jej przewodniczącego powołuje i odwołuje Dyrektor CEM.

3. Członkowie Komisji, w liczbie określonej przez Dyrektora CEM, powoływani są spośród kandydatów wskazanych przez Naczelną Izbę Aptekarską, Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne lub inne towarzystwo naukowe właściwe dla danej specjalności oraz konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, spełniających wymagania określone w ust. 4 z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Członkami Komisji mogą być osoby, które posiadają tytuł specjalisty w odpowiednich specjalnościach, z uwzględnieniem § 32.

5. W skład Komisji wchodzi również:

- 1) konsultant krajowy w danej specjalności lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma konsultanta;
- 2) przedstawiciel lub przedstawiciele jednostki szkolącej, w której farmaceuta odbywał specjalizację, albo innej jednostki szkolącej, posiadający właściwą specjalizację lub stopień doktora habilitowanego lub tytuł naukowy;
- 3) przedstawiciel lub przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego lub innego właściwego dla danej specjalności towarzystwa naukowego;
- 4) przedstawiciel lub przedstawiciele Naczelnej Rady Aptekarskiej.

6. W zależności od liczby farmaceutów przystępujących do egzaminu państwowego egzamin ten przeprowadza Komisja albo wydzielone z jej członków zespoły egzaminacyjne.

7. Do zespołów egzaminacyjnych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2-5.

8. W skład Komisji nie może być powołana osoba pozostająca wobec osoby składającej egzamin w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

9. W czasie składania egzaminu praktycznego lub egzaminu ustnego może być obecny kierownik specjalizacji w charakterze obserwatora.

§ 23. Egzamin państwowy przeprowadzany jest 2 razy w roku w sesji wiosennej od dnia 15 kwietnia do dnia 31 maja i w sesji jesiennej od dnia 2 listopada do dnia 15 grudnia.

§ 24. 1. Egzamin państwowy, kończący specjalizację, dla każdej dziedziny składa się z dwóch części - egzaminu praktycznego i egzaminu teoretycznego. Egzamin teoretyczny przeprowadzany jest zgodnie z ramowym programem specjalizacji w formie testu lub egzaminu ustnego.

2. Testy są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

3. Test jest przeprowadzany, gdy do egzaminu państwowego przystępuje w sesji co najmniej 50 osób.

§ 25. Do zadań Komisji należy:

- 1) podejmowanie decyzji o dopuszczeniu osoby, o której mowa w § 20 ust. 2, do egzaminu państwowego;
- 2) ustalanie w porozumieniu z dyrektorem CEM miejsca i terminów egzaminów: praktycznego i teoretycznego;
- 3) przeprowadzenie egzaminu praktycznego i teoretycznego zgodnie z opracowanym przez CEM i zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia regulaminem działania Komisji;
- 4) przekazanie do CEM ocen z egzaminu praktycznego i egzaminu ustnego oraz kart testowych z zachowaniem procedury tajności.

§ 26. 1. Egzamin praktyczny przeprowadzany jest przed egzaminem teoretycznym i jego pozytywny wynik stanowi warunek dopuszczenia do egzaminu teoretycznego.

2. Egzamin testowy dla danej specjalności odbywa się jednocześnie w całym kraju, w terminie ustalonym przez Komisję i zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

3. Egzamin praktyczny oraz egzamin ustny lub testowy z zakresu programu danej specjalizacji opracowuje i ustala CEM w porozumieniu z właściwym konsultantem krajowym odrębnie dla każdego programu specjalizacji oraz na każdą sesję egzaminacyjną.

§ 27. 1. W razie negatywnego wyniku egzaminu teoretycznego, a także w razie nieprzystąpienia do egzaminu państwowego, w całości lub w jego części, z powodu ważnych przyczyn losowych, osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminu państwowego może wystąpić do Komisji za pośrednictwem Dyrektora CEM z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu w następnej sesji.

2. Komisja po rozpatrzeniu wniosku wydaje zgodę lub odmawia dopuszczenia do egzaminu w następnej sesji.

3. Farmaceuta może przystępować do egzaminu państwowego kończącego daną specjalizację najwyżej trzy razy. Trzeci termin przystąpienia do egzaminu państwowego musi być wyznaczony nie później niż 24 miesiące od daty zaliczenia specjalizacji przez kierownika specjalizacji.

4. Farmaceucie, który uzyskał informację o odmowie dopuszczenia do egzaminu państwowego, przysługuje odwołanie do Dyrektora CEM w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej informacji.

5. Dyrektor CEM po rozpatrzeniu odwołania może wydać zgodę na dopuszczenie do egzaminu lub podtrzymać odmowę dopuszczenia do egzaminu państwowego.

§ 28. 1. Osobie, która odbyła specjalizację i złożyła egzamin państwowy z wynikiem pozytywnym, CEM wydaje zaświadczenie o pozytywnym złożeniu egzaminu państwowego, które stanowi podstawę do otrzymania dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu specjalisty.

2. Farmaceuta przekazuje kierownikowi jednostki szkolącej, w której odbył specjalizację, zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1.

3. Kierownik jednostki szkolącej po otrzymaniu zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wydaje farmaceucie dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu specjalisty i informuje o tym ośrodek wojewódzki.

4. Wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

5. Wzór dyplomu, o którym mowa w ust. 3, stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 29. 1. CEM prowadzi rejestr wydanych zaświadczeń, o których mowa w § 28 ust. 1. Rejestr jest prowadzony w systemie ewidencyjno-informatycznym, według określonego przez CEM układu danych.

2. Rejestr zawiera następujące dane:

- 1) numer zaświadczenia;
- 2) imię i nazwisko farmaceuty;
- 3) obywatelstwo;
- 4) datę urodzenia farmaceuty;
- 5) nazwę i adres ukończonej szkoły wyższej;
- 6) datę wydania i numer dyplomu szkoły wyższej;
- 7) imię i nazwisko kierownika specjalizacji;
- 8) nazwę i adres jednostki szkolącej, w której farmaceuta odbył specjalizację;
- 9) nazwę i adres jednostki, w której farmaceuta odbył staż specjalizacyjny;
- 10) datę złożenia egzaminu państwowego;
- 11) uzyskany tytuł specjalisty.

3. Dokumentacja dotycząca egzaminu jest przechowywana przez CEM.

4. Dokumenty, o których mowa w § 20 ust. 2, przechowywane są przez właściwy ośrodek wojewódzki.

§ 30. 1. Osoba niebędąca obywatelem polskim przystępuje do specjalizacji i odbywa ją na zasadach obowiązujących obywateli polskich, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Osoba niebędąca obywatelem polskim, przebywająca na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w celu odbycia kształcenia podyplomowego lub uzyskania stopnia naukowego, może rozpocząć specjalizację na zasadach określonych w przepisach o odbywaniu studiów i uczestniczeniu w badaniach naukowych i szkoleniach przez osoby niebędące obywatelami polskimi.

§ 31. 1. Farmaceuta ubiegający się o uznanie równoważności tytułu specjalisty uzyskanego za granicą występuje za pośrednictwem Centrum z wnioskiem do ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) kserokopię dokumentu "Prawo wykonywania zawodu farmaceuty" wydanego w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) oryginał dokumentu o nadaniu tytułu specjalisty lub jego notarialnie potwierdzoną kopię;
 - 3) dokument zawierający dane o miejscu odbycia specjalizacji, okresie jej trwania i programie;
 - 4) informacje o sposobie i trybie złożenia egzaminu lub o innej formie potwierdzenia nabytej wiedzy i umiejętności praktycznych;
 - 5) zaświadczenia o miejscu, okresie trwania i rodzaju czynności zawodowych wykonywanych po uzyskaniu tytułu specjalisty.
3. Do dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 2-5, dołącza się oryginały ich tłumaczenia na język polski lub notarialnie potwierdzone kopie tłumaczy.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia uznaje lub odmawia uznania tytułu specjalisty na podstawie przedłożonej przez Dyrektora Centrum opinii zespołu ekspertów, w którego skład wchodzi:

- 1) konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta;
- 2) przedstawiciel Naczelnej Rady Aptekarskiej, który posiada tytuł specjalisty w danej specjalności lub legitymuje się dorobkiem naukowym i zawodowym odpowiadającym tej specjalności;
- 3) przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego lub innego towarzystwa naukowego odpowiadającego danej specjalności, który posiada tytuł specjalisty w danej specjalności lub legitymuje się dorobkiem naukowym i zawodowym odpowiadającym tej specjalności.

5. Farmaceuta ubiegający się o uznanie równoważności tytułu specjalisty może zostać skierowany na podstawie opinii zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 4, do odbycia przeszkolenia uzupełniającego, trwającego nie dłużej niż trzy miesiące, w jednostce szkolącej prowadzącej specjalizację w danej specjalności, wskazanej przez ten zespół.

6. Farmaceuta odbywa przeszkolenie uzupełniające na podstawie umowy o szkolenie zawartej z kierownikiem jednostki szkolącej.

7. Po zakończeniu przeszkolenia uzupełniającego kierownik jednostki szkolącej przesyła do Centrum opinię o przebiegu przeszkolenia uzupełniającego, na podstawie której zespół ekspertów wnioskuje do ministra właściwego do spraw zdrowia o uznanie lub odmowę uznania równoważności tytułu specjalisty.

§ 32. 1. Jeżeli dotychczasowe przepisy nie przewidywały uzyskiwania tytułu specjalisty w danej specjalności lub w danej specjalności nie ma wystarczającej liczby osób posiadających tytuł specjalisty, minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Centrum i konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, wskazuje osoby, którym mogą być powierzone określone w rozporządzeniu obowiązki:

- 1) kierownika specjalizacji w tej specjalności;
- 2) członka Komisji.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, muszą legitymować się odpowiednim dorobkiem naukowym i zawodowym w tej specjalności.

3. Do dnia 31 grudnia 2008 r. kierownikiem specjalizacji z farmacji aptecznej, farmacji szpitalnej i farmacji klinicznej może zostać farmaceuta, który posiada tytuł specjalisty w jednej z tych specjalności lub legitymuje się dorobkiem naukowym i zawodowym w jednej z tych specjalności.

§ 33. 1. Farmaceuta, który uzyskał specjalizację I stopnia w Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowuje prawa wynikające z uzyskania tego tytułu.

2. Farmaceuta, który rozpoczął specjalizację I stopnia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, odbywa specjalizację i składa egzamin według dotychczasowych zasad.

3. Farmaceuta, o którym mowa w ust. 2, po złożeniu egzaminu według dotychczasowych zasad może uzyskać tytuł specjalisty po odbyciu specjalizacji zgodnej z programem specjalizacji uzupełniającej i po zdaniu egzaminu państwowego.

4. Farmaceuta, który przed dniem wejścia w życie rozporządzenia uzyskał specjalizację I stopnia, może uzyskać tytuł specjalisty po odbyciu specjalizacji zgodnej z programem specjalizacji uzupełniającej i po zdaniu egzaminu państwowego.

5. Wykaz specjalności, do których mogą przystąpić osoby, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz wykaz specjalności I stopnia określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

6. Konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia, za pośrednictwem Centrum, o uznanie dotychczasowego dorobku naukowego i zawodowego farmaceuty, o którym mowa w ust. 3 i 4, za równoważny ze zrealizowaniem programu stażu specjalizacyjnego i skrócenie czasu odbywania stażu specjalizacyjnego do 6 miesięcy.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia, na wniosek Dyrektora Centrum, sporządzony na podstawie opinii powołanego przez niego zespołu, o którym mowa w § 31 ust. 4, może uznać dotychczasowy dorobek naukowy i zawodowy farmaceuty, o którym mowa w ust. 6, za równoważny ze zrealizowaniem programu stażu specjalizacyjnego i podjąć decyzję o skróceniu czasu odbywania stażu specjalizacyjnego do 6 miesięcy.

§ 34. Jeżeli dotychczasowe przepisy nie przewidywały uzyskania specjalizacji II stopnia lub tytułu specjalisty w określonej specjalności, konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia, za pośrednictwem Centrum, o uznanie dotychczasowego dorobku naukowego i zawodowego farmaceuty za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji i dopuszczenie do egzaminu państwowego.

§ 35. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia, na wniosek Dyrektora Centrum, sporządzony na podstawie opinii powołanego przez niego zespołu, o którym mowa w § 31 ust. 4, może uznać dotychczasowy dorobek naukowy i zawodowy farmaceuty, o którym mowa w § 34, za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji i podjąć decyzję o dopuszczeniu do egzaminu państwowego.

2. Termin i formę egzaminu państwowego, o którym mowa w ust. 1, określa na podstawie opinii konsultanta krajowego w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, Dyrektor CEM.

3. Dla przeprowadzenia egzaminu państwowego, o którym mowa w ust. 2, Dyrektor CEM powołuje komisję egzaminacyjną, w której skład wchodzi:

- 1) konsultant krajowy w danej dziedzinie lub w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w danej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta;
- 2) dwóch przedstawicieli Naczelnej Rady Aptekarskiej, którzy legitymują się dorobkiem naukowym i zawodowym odpowiadającym tej specjalności;
- 3) dwóch przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego lub innego towarzystwa naukowego odpowiadającego danej specjalności, którzy legitymują się dorobkiem naukowym i zawodowym odpowiadającym tej specjalności.

4. Dopuszczenie farmaceuty do egzaminu w trybie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r.

§ 36. Do przeprowadzania egzaminu państwowego, o którym mowa w § 35 ust. 1, w zakresie nieuregulowanym w § 35, stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 37. 1. Farmaceuta, który rozpoczął specjalizację II stopnia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, odbywa specjalizację i składa egzamin według dotychczasowych zasad.

2. Farmaceuta, który uzyskał tytuł specjalisty w Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowuje prawo posługiwania się uzyskanym tytułem specjalisty w danej dziedzinie.

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.